

SÁMIID RIEKKASEARVI

Svenska Samernas Riksförbund · SSR

Månadsbrev Borgemánnu ● Bårggemánno ● Mietske ● Augusti 2008

Svenska Samernas Riksförbund, Magasinsgatan 7, 903 27 UMEÅ, tel. 090-14 11 80, fax 090-12 45 64, e-post ssr@sapmi.se

Renlycka

Arbetet med att starta en ny branschorganisation för renkött, Renlycka, har nu startat. En interimistisk styrgrupp har i veckan träffats och gett kansliet uppdraget att bygga upp den nya organisationen samt att påbörja rekrytering av personal. Renlycka kommer att vända sig till alla som arbetar med renkött – från renskötare till förädlingsproducenter. Vi vill skapa en branschgemenskap i renköttets värdekedjas alla länkar. Kvalitetssigillet Renlycka kommer dock bara samiska företag få använda förutsatt att de kan leverera produkter på en tillräcklig hög kvalitetsnivå.

Rovdjur

Under vecka 34 höll SSR ett rådslag om Rovdjur i Vilhelmina. Rådslaget var mycket välbesökt. Under två dagar träffades knappt 60 personer från samebyar i hela renskötselområdet samt ett antal myndighetspersoner. Rovdjursfrågan är en av renskötselns mest alvarliga frågor idag. Om vi inte får en lösning till stånd på detta stora problem så äventyras hela näringen. Öje Danell från SLU och Anders Blom presenterade på rådslaget ett material i vilket konsekvenserna för renstammen och rennäringen beskrevs.

Idag beräknar vi att ca 46 000 renar dödas årligen av rovdjur i Sverige. Ökar detta ytterligare ca 20 % så finns det en risk för att hela renstammen kollapsar. Lokalt kan det redan idag finnas platser där en kollaps är nära förestående. De ekonomiska konsekvenserna för den enskilda renägaren är mycket stora. Idag är det praktiskt taget omöjligt att få en lönsamhet i rennäringen eftersom rovdjuren äter upp vad som skulle kunna slaktas samt att de ersättningar som utgår inte på långa vägar täcker renskötselns kostnader. Inte minst har björntillväxten i Sverige ökat på problemen i en stor omfattning. Från SSR så är rovdjursfrågan en av våra mest prioriterade frågor.

Rådslaget var eniga om att predationen måste minskas. För att nå de toleransnivåer som är föreskrivet i vår Rovdjurspolicy så måste rovdjursstammen minskas så att den motsvarar ca 25 % av nuvarande. Ersättningsnivåerna måste balanseras så att de täcker renskötselns kostnader samt konstrueras så att de är rättvisa. Inte minst är detta tydligt när det gäller Björn och Örn.

Styrelsemöte

Under vecka 34 höll SSR styrelsemöte. Detta var det första mötet med den nya styrelsen. På plats i Umeå var både ordinarie ledamöter och suppleanter. Under detta sammanträde ägnades mycket tid att gå igenom hela SSRs verksamhet så att framförallt de nya ledamöterna (Mattias Åhrén, Britta Stina Sjaggo och Jeanette Kråik (supl)) skulle få en bra introduktion till verksamheten.

På styrelsemötet antogs en arbetsplan för det kommande året samt gavs ett antal inriktningsbeslut som vägledning för kansliets fortsatta arbete. Nästa styrelsesammanträde kommer att genomföras den 20 – 21 oktober.

SKB seminarium

Den 27 och 28 augusti genomförde SSR ett seminarium om Sociala Konsekvensbeskrivningar, SKB. Inbjudna till seminariet var 16 forskare och konsulter som i sin vardag kan komma i kontakt med SKB arbete. Målsättningen var att diskutera erfarenheter från SKB arbete samt behovet av att finna en godtagbar standard i Sverige. Under dagarna fick också seminariedeltagarna information om samiska förhållanden och näringar.

Skogspolicyn antagen

SSR:s styrelse har nu antagit den skogspolicy som diskuterades under landsmötet. Det har gjorts mindre justeringar i texten. Skogspolicyn kommer nu att tryckas upp och skickas ut till medlemmarna. Den kommer också att finnas på vår hemsida www.sapmi.se inom kort. Medlemmarna ska kunna använda skogspolicyn när ni arbetar med skogsfrågor. SSR kommer under hösten att träffa ledningen för de större skogsbolagen för att presentera policyn. Vi arbetar också utifrån den när vi nu arbetar vidare för att förbättra FSC. SSR:s styrelse har beslutat att skogsgruppen ska fortsätta med att ta fram konkreta rekommendationer hur samebyarna kan hantera olika situationer som uppkommer. Skogsgruppen arbetar vidare under hösten. Skogsgruppen behöver intresserade personer från Jämtland/Härjedalen som vill arbeta med skogsfrågor. Om du är intresserad så kontakt de regionala ombuden Mattias Åhrén eller Jeanette Kråik.

SSR:s rättsskyddsförsäkring

SSR har fått frågor från samebyar som eventuellt vill använda sig av den rättsskyddsförsäkring som finns genom SSR. Styrelsen har diskuterat detta och kommit fram till följande. Rättsskyddsförsäkringen tecknades för att förhindra rättegångar där samebyar blir stämde av markägare och för att kunna försvara sig om det händer. Nu används försäkringen också för att få jakt- och fiskefrågan. Eftersom utrymmet i försäkringen har begränsningar måste denna rättsliga prövning prioriteras. Om det finns utrymme för andra rättegångar måste frågeställningar som är principiellt viktiga prioriteras. Vilka frågor som kan bli aktuella prövas ytterst av landsmötet där alla medlemmar kan ta ställning till frågan. Om någon sameby är intresserad av att använda sig av rättsskyddsförsäkringen så kan en skriftlig förfrågan ställas till styrelsen.

Anmälan till Sametingets röstlängd

Om mindre än ett år är det val till Sametinget. För att ni ska kunna rösta där så måste ni anmäla er till Sametingets röstlängd om ni inte har gjort det tidigare. Detta gör ni genom att fylla i en blankett som ni kan få från Sametinget eller hittar på deras hemsida. Vi skickar också ett exemplar som ni kan kopiera med detta månadsbrev. Sprid informationen i samebyar och sameföreningar om att detta är viktigt. Det är fortfarande många som inte finns i röstlängden. Därför kan de inte påverka vilka som ska sitta i Sametinget under nästa period.

Kontaktuppgifter till de regionala ombuden och sameföreningarnas ombud i styrelsen

Nästa styrelsemöte kommer att hållas den 20 och 21 oktober i Umeå. Kontakta de regionala ombuden och sameföreningarnas ombud om det är någon fråga som ni anser ska diskuteras under mötet.

Sameföreningarna

Victoria Gällman Harnesk

070-223 56 10 victoria@vhjojck.se

Norra Norrbotten

Kristina Hotti 076-81 22 009 kristina.hotti@same.net

Södra Norrbotten

Brita Stina Sjaggo 070-33 99 575 britastinasjaggo@gmail.com

Västerbotten

Åsa Larsson 070-254 33 56 asa.larsson@same.net

Jämtland

Mattias Åhrén 0047-47 37 91 61

mattias.ahren@saamicouncil.net

Skogsbyarna

Patrik Lundgren 070-225 80 73

Möte med Banverket

SSR har träffat Banverket i Luleå för att diskutera behovet av underhåll på stängsel efter stambanan. Eftersom Banverket idag helt saknar medel för underhållsarbeten av renstängsel kom vi överens om att påbörja ett samarbete SSR och Banverket där vi formulerar en gemensam nollvision när det gäller renolyckor på järnväg som ska gälla för hela renskötselområdet. Banverket bidrar med statistiskt underlag så att vi kan ta fram siffror över vad som idag går ut som ersättningar för dödade och skadade renar, kostnader för Banverkets destruktion av renar samt för förseningar i tågtrafiken på grund av renpåkörningar. Vår målsättning är att helt enkelt styra om dessa medel som används idag till sådana kostnader till skadeförebyggande arbete. Detta kommer att ta tid att få igenom, men det viktiga är nu att vi hittat formerna för ett samarbete som vi tidigare inte haft. När det gäller övergångshagar i närheten av stambanan avser Banverket att ordna mobila stängsel. Samebyarna kan kontakta de lokala banförvaltarna och be om dessa.

Starta-eget-dagarna i Arvidsjaur

Den 26-27 augusti arrangerade SSR:s projekt "Främjande av samiskt kvinnligt företagande" tillsammans med Entreprenörcentrum starta-eget dagar. 14 kvinnor från Jämtland, Norr- och Västerbotten deltog i kursen som hölls på Samegården Årvas i Arvidsjaur.

Deltagare och två av föreläsarna, Sven-Axel Nilsson och Per Arne Leijerholt från ALMI, vid starta-eget dagarna i Arvidsjaur

21-22 oktober och 2-3 december kommer liknande dagar att anordnas i Östersund. Detta sker i samarbete med ALMI Mitt. Där kommer bl.a. Marie Simonsson, konsult, att berätta om hur det är att vara småföretagare på den jämtländska glesbygden. SSR har tidigare anlitat Marie som föredragshållare vid kurser i förhandlingsteknik.

